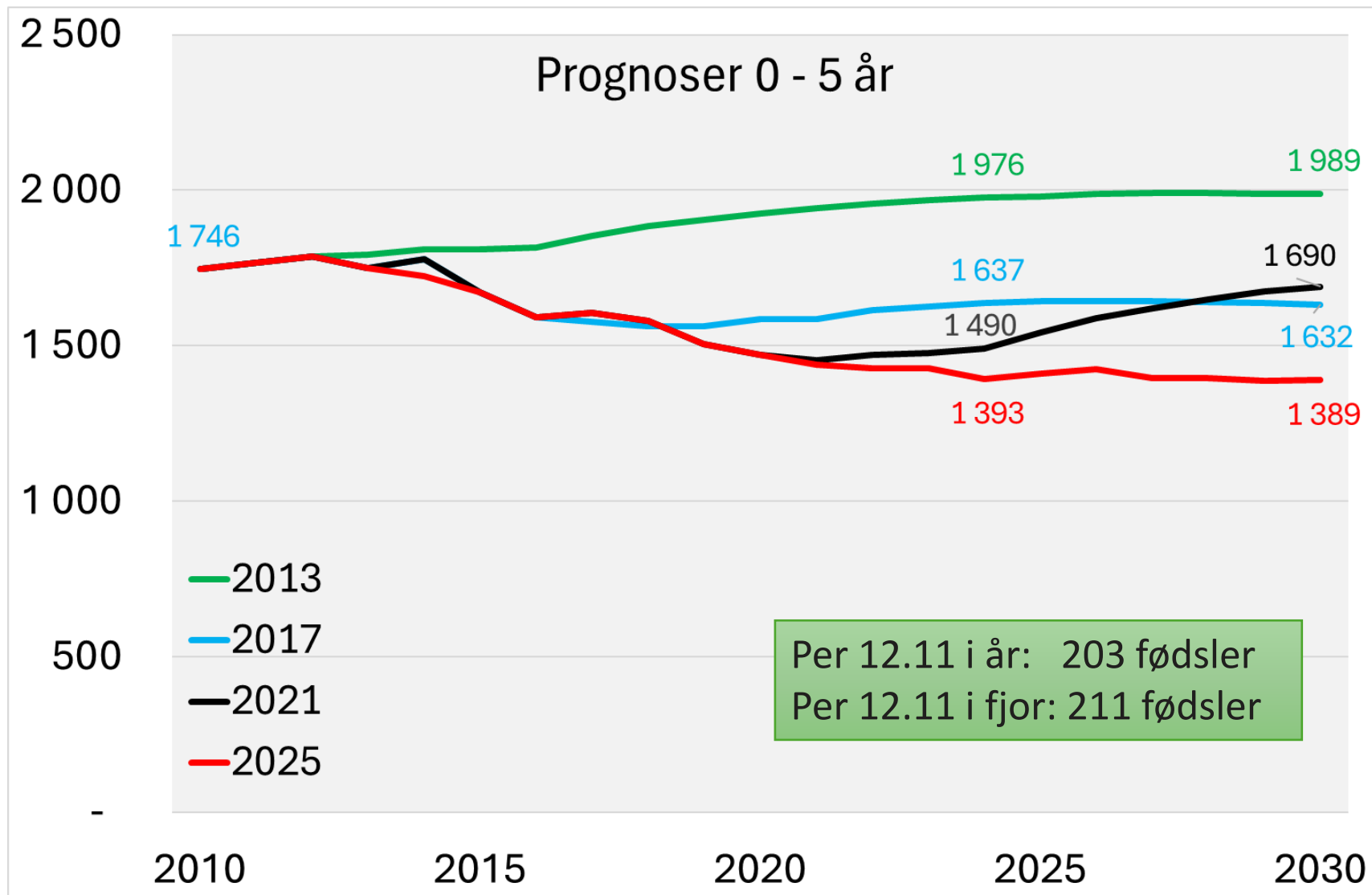
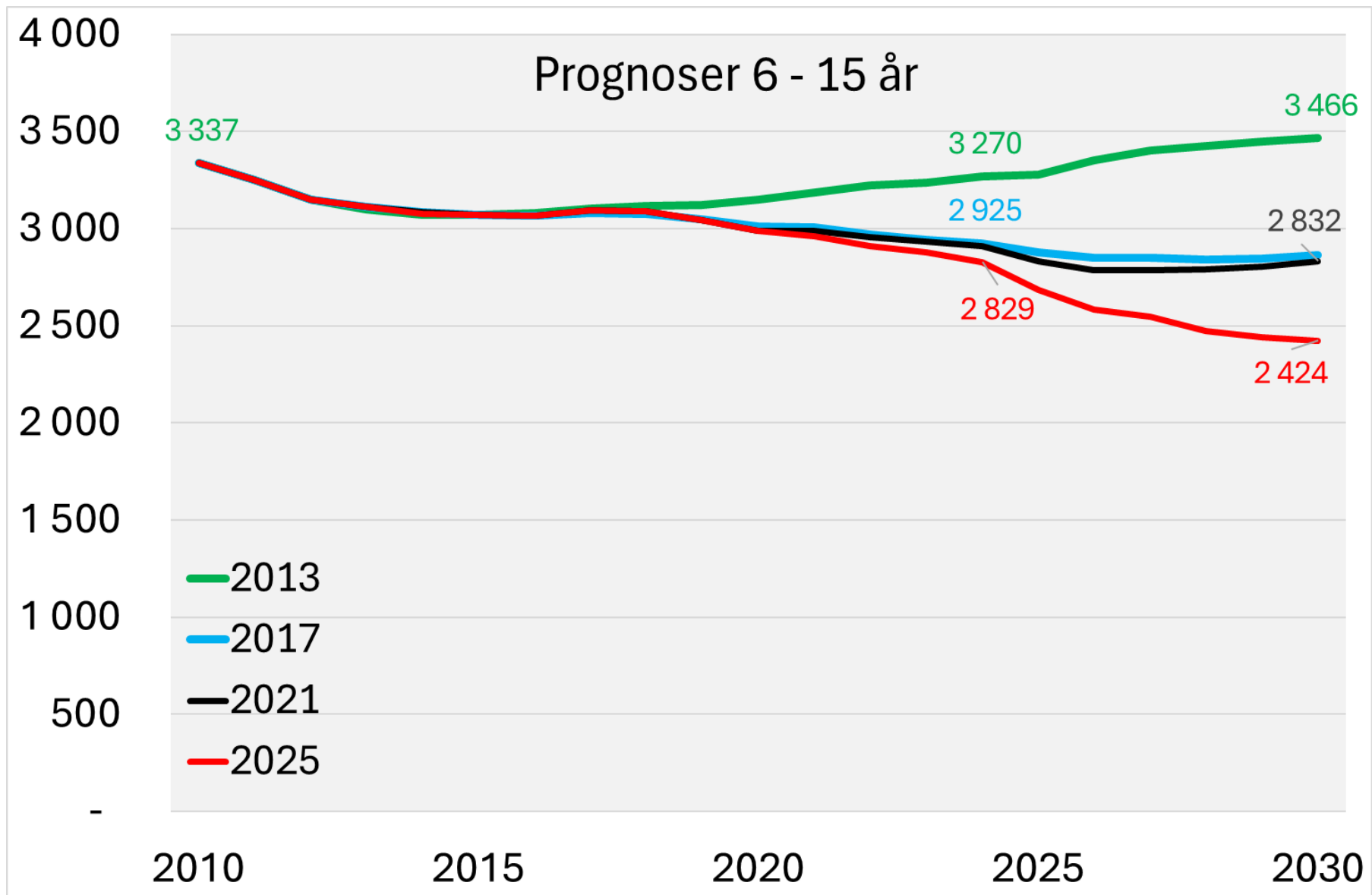

Fremtidens oppvekststruktur

Kommunestyret 16.12.25

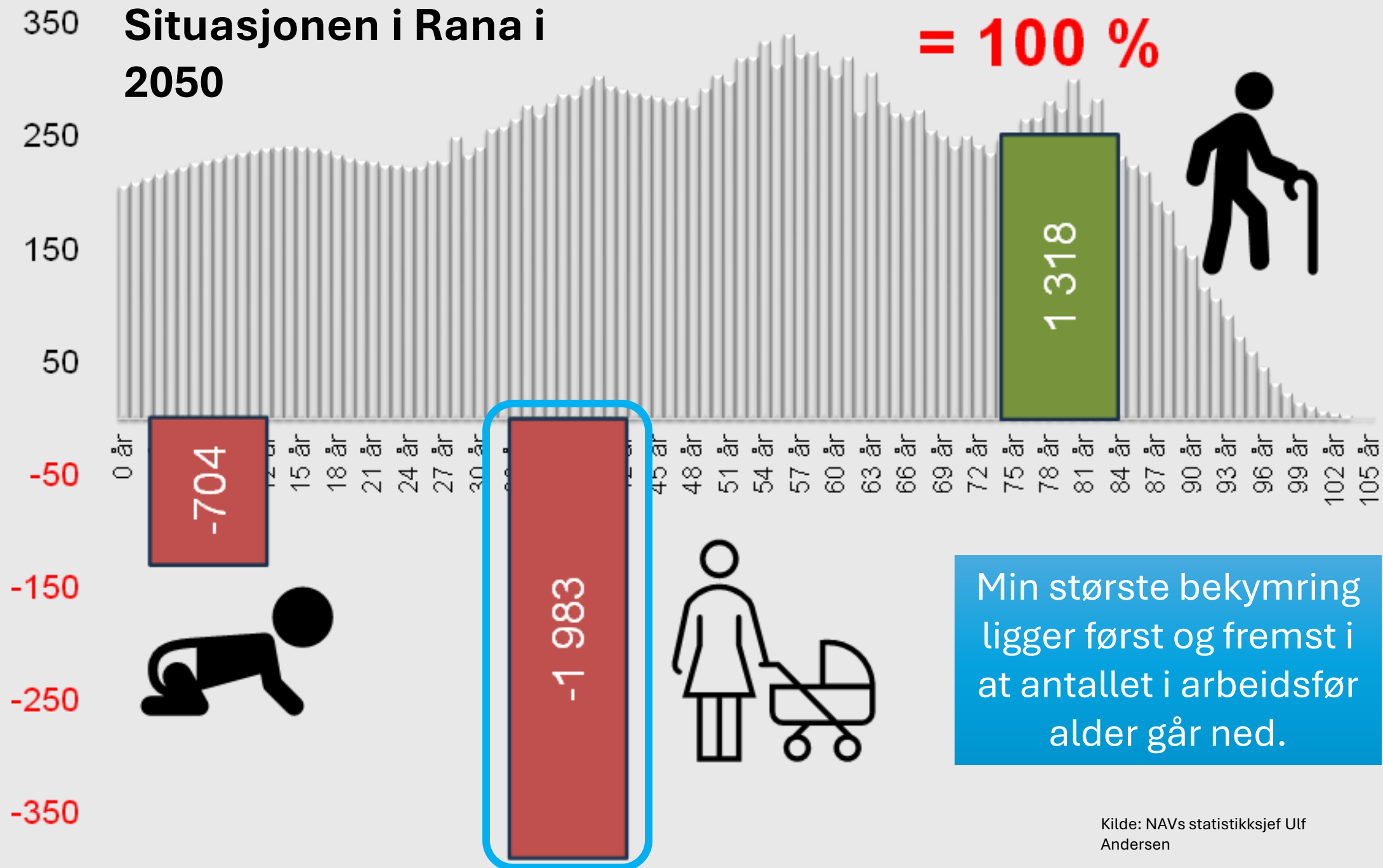

Befolkningsutvikling for Rana kommune per 3. kvartal 2025

1833		Rana														
Velg kommune		Folketall INN	Fødte	Døde	Fødsels- over- skudd	Inn-flytt- ing	Ut-flytt- ing	Nettofly- tting	Innen- landsk innfl.	Innen- landsk utflytt	Netto innen- landsk	Uten- landsk innfly.	Uten- landsk utflytt.	Netto uten- landsk	Til- vekst	Folketall UT
2025	Kvartal 1	25 927	64	73	-9	163	165	-2	142	142	0	21	23	-2	-11	25 916
	Kvartal 2	25 916	55	62	-7	163	173	-10	139	143	-4	24	30	-6	-17	25 899
	Kvartal 3	25 899	64	69	-5	223	293	-70	200	268	-68	23	25	-2	-75	25 824
	Kvartal 4	25 824			0			0			0			0	0	25 824
	SUM	25 927	183	204	-21	549	631	-82	481	553	-72	68	78	-10	-103	25 824

Situasjonen i Rana i 2050

Omstillingsbehovet for oppvekst og kultur

Antall barn og unge går raskere ned enn tidligere prognoser har vist.

	2026	2027	2028	2029
Rammenedtrekk	-11 955	-19 925	-27 896	-39 851
Merforbruk tidligere budsjettår	?	?	?	?
Demografiltak Oppvekst og kultur 0-6 år	4 000	10 800	9 900	7 300
Demografiltak Oppvekst og kultur 6-15 år	-15 800	-29 000	-36 900	-42 900
Omstillingsbehov	-23 755	-38 125	-54 896	-75 451

Omstillingsbehovet i oppvekst øker

- *når omstilling utsettes*

(Tall i mill. kroner)	2025	2026	2027	2028
Budsjett og økonomiplan 2025 - 2028	18,7	40,7	43,3	52,8
	2026	2027	2028	2029
Budsjett og økonomiplan 2026 - 2029	19,8	34,1	52,9	75,5
Herav utgjør strukturtiltak	13,6	31,3	36,6	44,2

Jo raskere vi gjør den nødvendige omstillingen,
jo mindre inngripende tiltak må vi gjøre.

Erfaring fra forrige skolestrukturprosess

Forrige skolestruktur har kostet rundt 1,3 mrd. kr. med infrastruktur.
Effektivisering av skoledriften med ca. 20-25 mill. kr.

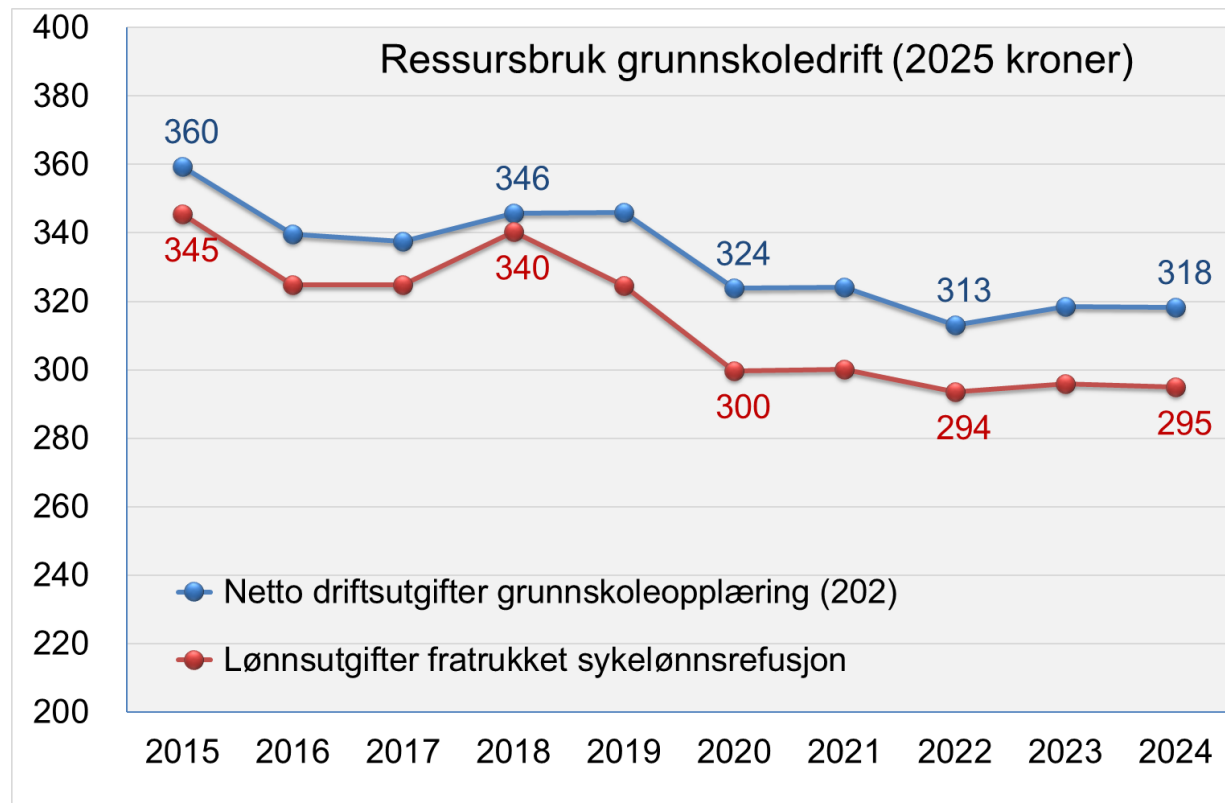

<i>Skoleinvesteringer 2010-2023</i>	<i>Mill. kr</i>
Gruben barneskole	266
Båsmoen barneskole	236
Ytteren barneskole	191
Rana ungdomsskole	190
Gymsaler Selfors og Båsmo	138
Andre skoler	115
Hauknes barneskole	109
Andre saneringsprosjekt	20
Totalt	1 265

Andre skoler 2010-2014

Selfors barneskole	27,3
Skonseng (ventilasjonsanlegg)	11,3
Utskarpen barneskole	36,2
Gymsal Storforshei skole	10,5
Øvrige skolebygg	5,3
Hauknes skole - oppstart	8,3
	98,9

Effektivisering i skoledrifta

I denne perioden har vi også opplevd en betydelige økning av barn med særlige behov, særlig knyttet til autismediagnose og ADHD.

Videre har ansatte i grunnskolen fått krav om masterutdanning, noe som gjør at lærerlønningene også har økt en del i perioden. Fra 2022 startet de første med master i skolen.

- Som det fremgår av denne grafene over har netto driftsutgifter til skole gått ned fra 346 mill. kr. i 2018 til 318 mill. kr. i 2024, noe som er en nedgang på 28 mill. kr.
- I sammeperiode har lønnsutgifter, fratrukket sykkelønnsrefusjon, gått ned fra 340 mill. kr. til 295 mill. kr., noe som er en nedgang på 45 mill. kr.

Stadig bedre resultat på kommunebarometeret for grunnskole

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Endring fra i fjor
Totalplassering	341	360	372	329	283	292	257	234	183	140	94	115	81	-41
Grunnskole	260	349	365	364	350	321	280	261	231	206	181	164	120	-44

Plasseringene er ikke sammenlignbare over tid, siden plasseringene foregående år er basert på tidligere analyser

Andel kommuner med bedre plassering	340	359	371	328	282	291	256	233	182	139	93	114	80
Andel kommuner med dårligere plassering	87	68	56	99	143	130	165	188	173	216	262	241	275
	80 %	84 %	87 %	77 %	66 %	69 %	61 %	55 %	51 %	39 %	26 %	32 %	23 %

Svar på spørsmål og kommentarer i pkt. 3

a. Gymsal på ny barneskole (Mo U).

Gymsal for Lyngheim barneskole ved flytting til Mo-bygget er Rana-hallen.

b. Oppgradering av uteområdet ved Mo U. med beskrivelse av hvordan dette er tenkt og oppdatert kostnadestimat.

På uteområdet er de viktigste grunninvesteringer gjort, men det vil være behov for flere lekeapparater for barneskoleelever. Det er satt av 3 mill. kr. for nødvendige endringer tilknyttet Mo-bygget.

c. Hvordan Mo U. er tenkt tilpasset barneskoledrift og økt elevtall, jmf. Asplan Viaks mulighetsstudie som konkluderer med at det er behov for to tilbygg med inngangsparti og garderober, behov for endringer i bygget (fellesareal, endret størrelse på klasserom m.m.)

Det foreligger et skriftlig notat fra Asplan Viak om muligheten for å flytte Lyngheim barneskole til Mo-bygget, men det foreligger ikke skisser eller beregninger.

I kommunedirektørens forslag er det lagt til grunn at en finner løsninger innenfor dagens bygningsmasse, med mindre justeringer.

d. Beskrivelse av hvordan SFO-tilbudet på Mo U. er tenkt løst.

SFO-tilbudet for elever som går på Rana ungdomsskole løses innenfor dagens rammer. Hvis det tenkes på SFO-tilbudet for Lyngheim barneskole tenkes det løst innenfor småtrinnets lokaler, slik vi gjør ved de andre barneskolene.

e. Tilstrekkelig antall klasserom på felles ungdomsskole, Moheia.

Det er på 23 klasserom på Moheia. I kommunedirektørens forslag vil det være behov for 29 klasserom. Derfor ligger det inne et forslag med tilbygg med 6 klasserom, der hvert klasserom kan ta 30 elever. Samlet kapasitet vil være på 725 elever. Det vil skoleåret 2028/29 teoretisk kunne være 734 ungdomsskoleelever i Rana ungdomsskoles skolekrets. Antallet elever vil imidlertid være lavere, da vi har 14 ungdomsskoleelever som går i privatskole. Allerede året etter viser prognoser at elevtallet vil gå ned, med ytterligere 33 elever.

f. Avklaring av hvor ungdomsskole lokalisert på Moheia skal ha spesialrom.

Ungdomsskoleelevene skal bruke spesialrommene som ligger i Mo-bygget.

g. Flere innganger for å løse henting og levering ved ny barnehage på Ytteren, med en inngang hvor hundre barn skal hentes og leveres.

Utformingen for barnehage ved Ytteren er en hovedinngang og en mulig alternativ utgang, i tillegg rømningsveier i 2.etg. Barnehagen er dimensjonert for 154 plasser noe som tilsvarer til sammen 110 barn, 44 småbarn og 66 store. Det er vil være en fellesinngang hvor det er teget inn en felles grovgarderober like ved inngangspartiet. Videre er det tegnet inn en fingarderober i hver av de to etasjene. Utformingen vil kreve god organisering med at foresatte følger sine barn frem til etasjenes fingarderober ved levering og henting.

h. Hvordan det skal tilrettelegges for flere toaletter på ny barnehage på Ytteren, med tilgang fra utsiden så barn kan gå på toalettet ved behov, selv om de er ute.

Det er tegnet inn toaletter i nærhet til hovedinngangen og grovgarderoben. En del barnehager har toaletter som er tilgjengelig via yttergang eller i fingarderober. To kommunale barnehager har en løsning der toaletter kan nås både fra inn- og utsiden. Det er ikke lagt inn i mulighetsstudien for barnehage på Ytteren at det skal være toaletter med dør direkte ut mot uteområdet.

i. Tilrettelegging for tett rom for oppbevaring av vogn og søvn for småbarna ved ny barnehage på Ytteren.

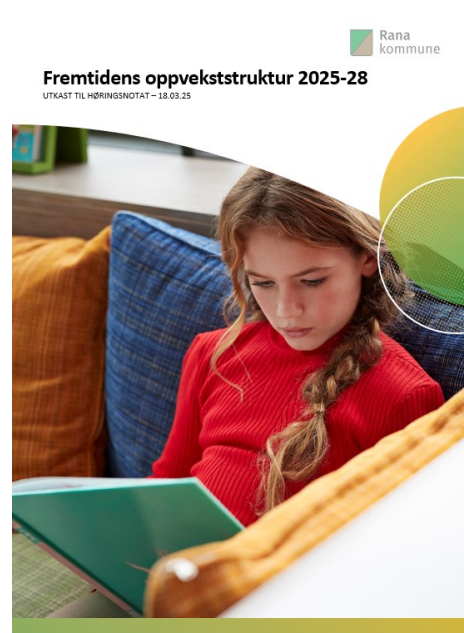
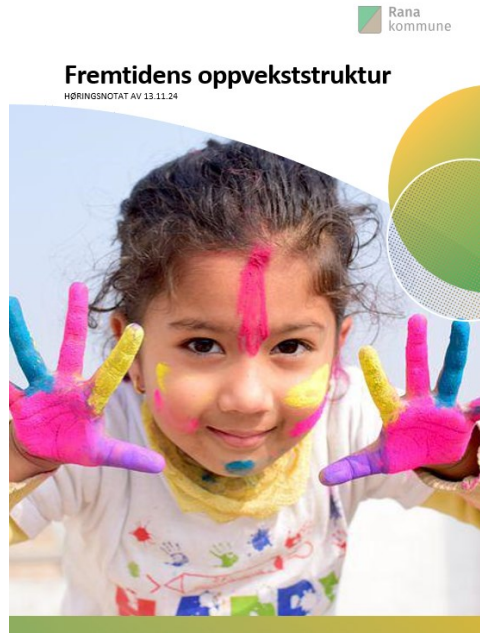
j. Tilpasning av uteområde ved ny barnehage på Ytteren.

Det er satt av totalt 28 mill. kr. til ombygging og tilpassing av uteområder, og utendørs søvn for barn og vognskur. Tabellen under viser kostnader på 26,3 mill. kr. I tillegg har vi regnet med utgifter til vognskur og tilrettelegging rundt parkering. (Spørsmål i. og j. er svart under ett).

k. Forklaring på hvordan man skal sikre at foreldre ikke får søsken på forskjellige skoler med felles skolekrets for Båsmo og Ytteren skoler.

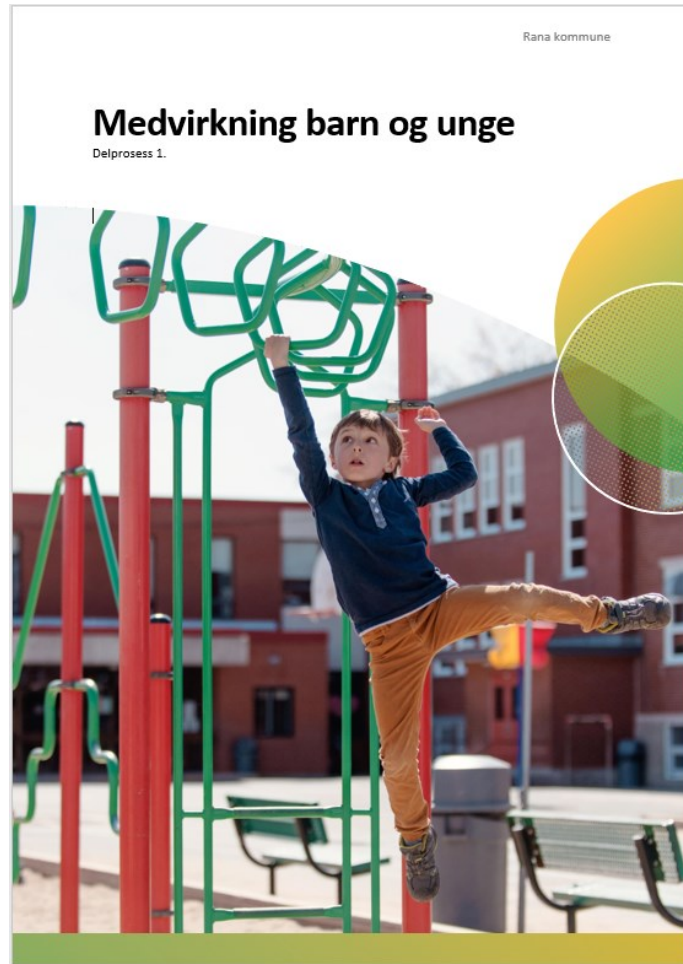
Det vil bli løst gjennom våre opptaksrutiner. Det vil også være mulig å søke om skolebytte i henhold til ny forskrift om skolekretsgrenser og skolebytte.

Utviklingen av høringsnotatet

Fra kommunedirektørens forslag til høringsnotat ble lagt frem høsten 2024 har vi nå fått vårt tredje forslag. Totalt er 44 alternativer vurdert inkludert 0-alternativet. Femte og siste høringsnotat presenterer **tre** forslag i tillegg til 0-alternativet.

Det er vanskelig å se at vi nå har strukturelementer som ikke er utredet.
Nå handler det om prioritering.

Endelig barnerettighetsvurdering kommer med beslutningssaken

Formannskapetets vedtak sak 96/2025 i møte den 09.12.2025:

1. *Kommunestyret sender følgende ut på høring:*
 - a. *0-alternativet – dagens struktur.*
 - b. *Kommunedirektørens forslag med følgende tillegg:*
 - *Bygging eller reetablering av gymsal for barneskole i sentrum. Denne må kostnadsberegnes. I tillegg en utvidet forklaring på hvordan det skal tilrettelegges dersom Rana-hallen skal benyttes, inkludert kapasitet på treningstid, garderobe og hvordan småtrinnet skal fraktes uten at dette tar for mye tid. Begge alternativer for løsning av kroppsøvfaget følger høringen.*
 - *Gjennomgang av tilpasning av tidligere Mo U. med en høyere kostnadsramme som tar stilling til: Tilpasning av toalett/vasker, etablering av garderober, etablering av fellesareal, etablering av inngangsparti, opprustning av uteområde. Dette må kostnadsberegnes.*
 - *Tilpasning av nytt oppvekstsenter på Ytteren med minimum 2 innganger for henting/levering i barnehage, tett oppbevaring av vogn og øvrige tilpasninger. Dette må kostnadsberegnes.*
 - *I forslaget utsettes beslutningen om Selfors barnehage skal legges ned. I budsjett for 2028 og økonomiplan 2028-2031 tas det stilling til om Englia barnehage og en av sentrumsbarnehagene skal få utvidet kapasitet, eller om Selfors skal renoveres.*

c. Formannskapetets forslag 1 (Skonseng skole og Lyngheim skole legges ned. Oppvekstsenter på Ytteren) med følgende tillegg:

- Forslaget suppleres med kommunedirektørens forslag om å samle Båsmo og Ytteren i skolekrets og bruke flerbruksmulighetene i Ytteren skole.
- Tilpasning av nytt oppvekstsenter på Ytteren med minimum 2 innganger for henting/levering i barnehage, tett oppbevaring av vogn og øvrige tilpasninger. Dette må kostnadsberegnes.
- I forslaget utsettes beslutningen om Selfors barnehage skal legges ned. I budsjett for 2028 og økonomiplan 2028-2031 tas det stilling til om Englia barnehage og en av sentrumsbarnehagene skal få utvidet kapasitet, eller om Selfors skal renoveres.
- I forslaget skal kostnaden ved å etablere språkteam på skolene som tar imot elever fra Lyngheim beregnes.

d. Formannskapetets forslag 3 (Skonseng, Lyngheim og Ytteren skole legges ned) medfølgende tillegg:

- Kostnad ved etablering av større barnehage på nåværende Ytteren barneskole, samt modulbygg på Båsmo barneskole spesifiseres.
- Tilpasning av nytt oppvekstsenter på Ytteren med minimum 2 innganger for henting/levering i barnehage, tett oppbevaring av vogn og øvrige tilpasninger. Dette må kostnadsettes.
- I forslaget skal kostnaden ved å etablere språkteam på skolene som tar imot elever fra Lyngheim beregnes.

- e. **Formannskapetets forslag 3** (Skonseng, Lyngheim og Ytteren skole legges ned) medfølgende tillegg:
- *Kostnad ved etablering av større barnehage på nåværende Ytteren barneskole, samt modulbygg på Båsmo barneskole spesifiseres.*
 - *Tilpasning av nytt oppvekstsenter på Ytteren med minimum 2 innganger for henting/levering i barnehage, tett oppbevaring av vogn og øvrige tilpasninger. Dette må kostnadsettes.*
 - *I forslaget skal kostnaden ved å etablere språkteam på skolene som tar imot elever fra Lyngheim beregnes.*

3. Høringsfrist settes til 8. februar 2026.
4. En etablering av skoler som i realiteten erstatter en nedlagt, offentlig skole, vil forskyve omstillingsbehovet og vil føre til at det vil være flere skoler som må legges ned. Kommunestyret er mot etablering av private skoler som erstatning for offentlige skoler som legges ned. Kommunestyret ber kommunedirektøren avgi høringsuttalelser på vegne av kommunen i tråd med dette, dersom det kommer søknad om etablering av privatskoler i skolekretser hvor skoler legges ned. Dette er begrenset til å gjelde skolene som vedtas lagt ned inneværende økonomiplanperioden (2026-2029).
5. For alle forslagene skal tomtesalg, FDV-kostnad og redusert driftskostnad vises fordelt pr. enhet som legges ned.
6. For alle forslagene skal det forutsettes at elevene ved Rana Ungdomsskole samles på én enhet når dette er økonomisk og faglig mulig.
7. For alle forslagene skal kommunedirektørens forslag til renovering og modulbygg på Storforshei barne- og ungdomsskole legges til grunn.
8. For alle forslagene skal utflytting av PIR-bygget og leide lokaler for kulturskolen, i tråd med kommunedirektørens forslag, legges til grunn.
9. For alle forslag legges til grunn at klassestørrelse ikke overstiger 28 elever, og at det ikke bør overstige 25 elever.

0-alternativet

Nåværende struktur			
	2026/2027		
Skole	Antall elever	Kapasitet	Ledig kapasitet
Båsmo barneskole	281	420	139
Gruben barneskole	382	525	143
Hauknes barneskole	198	350	152
Lyngheim barneskole	238	525	287
Selfors barneskole	155	250	95
Skonseng barneskole	89	150	61
Ytteren barneskole	203	350	147
Utskarpen barne- og ungdomsskole	75	198	123
Storforshei barne- og ungdomsskole	145	350	205
Rana ungdomsskole	742	875	133
Privatskoleelever	83		
	2 591	3993	1 485
Kilde: Faktiske tellinger av elever i Visma flyt skole. 1.klassinger er hentet fra fremskrevne tall fra Folkeregisteret 02.10.2025.			

Privatskoleelevene er tatt ut ved beregning av sum kapasitet.

I 2026/27 er det **37,2%** ledig kapasitet uten strukturendring

0-alternativet

Dagens struktur - Alternativ 0	
Investering Lyngheim (LM0)	157 716
Investering Storforshei (M1A)	152 550
Investering Skonseng (M1)	80 246
Brutto investering skoleanlegg	390 512
Uteområder Lyngheim	21 303
Uteområder Storforshei	15 000
Uteområder Skonseng	7 234
Investering infrastruktur	43 537
Salg av Mjølan barnehage	-9 000
Salg tomter/bygg	-9 000

- Det er lagt inn investeringer i tråd med kommunestyrets tidligere behandlinger av 0-alternativet. Noe som vil gi Storforshei, Skonseng og Lyngheim skoler oppdaterte lokaler og uteområder. Tomt fra allerede vedtatt nedlagt barnehage ligger inne.
- Når det gjelder drift er det ikke gjort endringer i tråd med omstillingsbehovet, da det ikke vil være mulig å drive innenfor lærernorm og lovkrav uten betydelig budsjetttilførsel.

Konsekvenser

- Det vil kunne bli problemer med å holde bemanningsnormer og andre lovkrav, avhengig av fremtidige budsjетtrammer og kompensasjon for en mer kostnadskreven de struktur.
- Mindre robuste fagmiljøer og større rekrutteringsutfordringer.
- Handlingsrommet for å jobbe med forebygging og tidlig innsats vil bli redusert, dersom omstillingsbehovet skal løses innenfor oppvekst og kultur sine budsjетtrammer.
- Dette alternativet gir økte omstillingsutfordringer på 59,9 mill. kr.
- Antall elever vil gå ned fra 2591 til 2425 i perioden fra 2026/27 til 2030/31. Ledig kapasitet vil i 2026/27 være på 1485 pulter noe som utgjør 37,2 %. Her vil kapasiteten gå noe ned ved at oppgraderte skoler får redusert areal, men det vil fremdeles ligge høyere enn de andre alternativene.

Alternativ A

Alternativ A

Tabell A – oversikt endringer

Skole	Anbefaling	Iverksetting
Skonseng barneskole	Legges ned og elevene flyttes til Storforshei og Gruben.	Høsten 2026
Storforshei barne- og ungdomsskole*	Barneskole for 125 elever, og ungdomsskole for inntil 90 elever i modulbygg.	Høsten 2026
Selfors barneskole	Legges ned og elevene flyttes til Lyngheim	Høsten 2026
Ytteren barneskole	Etablere flerbrukshus med barneskole for 175 elever, barnehage med 154 plasser, ressursenhet for barnehage, spesialpedagogisk enhet for barnehage, PPT og fritidsklubb.	Høsten 2026
Gruben skole	Det etableres ressursenhet for elever med særlig behov for skjerming.	Høsten 2026
Lyngheim	Flyttes til dagens Rana ungdomsskole avd. Mo.	Høsten 2028
Rana ungdomsskole	Elevene samlokaliseres ved Moheia, med spesialrom på Mo.	Høsten 2028

* Dersom det etableres privatskole på Skonseng, legges Storforshei barneskole- og ungdomsskole ned og elevene flyttes til Gruben eller Lyngheim

Skonseng og Selfors legges ned, Storforshei oppgraderes, og Ytteren blir flerbrukshus med skole og barnehage m.m.

Tabell A-2 – elevfordeling og kapasitet

Ny struktur alternativ A - kommunedirektørens forslag med formannskapets endringer fra formannskapet 09.12.25

	2026/2027			2030/2031		
Skole	Antall elever	Kapasitet	Ledig kapasitet	Antall elever	Kapasitet	Ledig kapasitet
Båsmo og Ytteren krets	476	595	119	440	595	155
Gruben barneskole	464	525	61	420	525	105
Hauknes barneskole	224	350	126	256	350	94
Lygheim barneskole	383	525	142	363	375	12
Utskarpen barne- og ungdomsskole	78	198	120	85	198	113
Storforshei barne- og ungdomsskole*	164	200	36	157	200	43
Rana ungdomsskole	802	875	73	704	725	21
	2 591	3268	677	2 425	2968	543

Kilde: Fremskrevne tall i folkeregistrerte per 02.10 2025. Her telles elever utfra bosted og ikke hvor de faktisk går på skole.

Det betyr at elever som går i private skoler er med i denne oversikten.

*32 elever ved Grønnfjelldal Montessoriskole ligger inne i grunnlaget for Storforshei

Endring av kapasitet ved Lyngheim barneskole og Rana ungdomsskole skyldes flytting av Lyngheim barneskole til Rana ungdomsskole avdeling Mo høst 2028					
---	--	--	--	--	--

Tabell A-3 – oversikt endringer

Barnehage	Anbefaling	Iverksetting
Ytteren miljøbarnehage	Legges ned og barna flytter til Ytteren flerbrukshus.	Høsten 2026
Revelheia barnehage	Legges ned og barna flytter til Ytteren flerbrukshus.	Høsten 2026
Nye tiltak barnehage	I budsjett for 2028 og økonomiplan 2028 – 2031 tas det stilling til om Englia barnehage og en av sentrumsbarnehagene skal få utvidet kapasitet, eller om Selfors skal renoveres.	Høsten 2028

Tabell A-4 – barnehagebarn til Ytteren

Høringsforslag A og B, med 154 barnehageplasser				
Barnehagebarn 2025/2026	0-2 år	3-6 år	SUM - barn	Plasser
Revelheia	19	30	49	68
Ytteren Miljøbarnehage	27	20	47	74
SUM	46	50	96	142
*Kilde, telling barnehagebarn pr.27.22.2025				

Alternativ A1

Økte investeringsutgifter:

• Grovgarderober Mo-bygget	15 mill. kr.
• Fellesarealer Mo-bygget	18 mill. kr.
• Ny gymsal ved Mo-bygget	80 mill. kr.
• Ekstra inngang på Ytteren	1,5 mill. kr.

- I matrisen er det lagt inn 18. mill. kr., 80 mill. kr. og 1,5 mill. kr.
 - Skal alle summene legges inn vil investeringstreringsbudsjettet økes med 114,5 mill. kr.
 - Ny tabell senere i presentasjonen.
-

Alternativ 0

Kommunedirektørens forslag - investeringsbudsjett 2026-2029

Investering Storforshei	60 000
Investering Ytteren oppvekstsenter	28 000
Investering Gruben - ressursenhet	5 000
Investering Rana u	40 000
Investering Lyngheim flyttes til Mo U	3 000
Investering barnehager	15 000

Brutto investering skoleanlegg	151 000
---------------------------------------	----------------

Investering infrastruktur

-

Salg av Lyngheim skole	-30 000
Salg av Skonseng skole	-4 000
Salg av Selfors barnehage	-4 800
Salg av Ytteren miljøbarnehage	-3 600
Salg av Revelheia barnehage	-3 600
Salg av Mjølan barnehage	-9 000

Salg tomter/bygg	-55 000
-------------------------	----------------

Konsekvenser

- Bemanningsnormer overholdes, og det blir mer robuste fagmiljøer.
- God utnyttelse av dagens Rana ungdomsskole
- Elevene flyttes samlet fra Selfors til Lyngheim
- Felles skolekrets for Båsmo og Ytteren
- Helse og mestring får mulighet til å utvikle sine tjenester på Selfors.
- Dette alternativet leverer på formannskapetets innstilling, dersom en går for A uten tilleggsinvesteringer. Ønsker en å legge til alle de mulige tilleggene i dette alternativet vil det gi en økt omstillingsutfordring på 7,5 mill. kr. i forhold til kommunedirektørens forslag. Her vil en i den endelige saken kunne ta gjøre de endelige vurderinger og vedtak.
- Her vil kapasiteten ved skolene reduseres fra 20,7 % til 18,2 % i perioden fra 2026/27 til 2030/31 avhengig av tilleggsinvesteringer. Det betyr en nedgang på 2,5 prosentpoeng. Det betyr at antall pulter går ned fra 677 til 543.

Flertallets alternativ B

Nøkkeltall

Tabell B-1 – oversikt endringer

Skole	Anbefaling	Iverksetting
Skonseng barneskole	Legges ned og elevene flyttes til Storforshei og Gruben.	Høsten 2026
Storforshei barne- og ungdomsskole*	Barneskole for 125 elever, og ungdomsskole for inntil 90 elever i modulbygg.	Høsten 2026
Lyngheim barneskole	Legges ned og elevene til Selfors og Hauknes	Høsten 2026
Ytteren barneskole	Samle elevene på Båsmo og Ytteren i samme skolekrets og etablere flerbrukshus med barneskole for 175 elever, barnehage med 154 plasser (spesialpedagogisk fagteam, ressursenhet for barnehage, PPT og fritidsklubb.	Høsten 2026
Rana ungdomsskole	Elevene samlokaliseres i et skolebygg.	Når det er plass til alle elevene.

* Dersom det etableres privatskole på Skonseng, legges Storforshei barneskole- og ungdomsskole ned og elevene flyttes til Gruben eller Lyngheim

NB! Rana ungdomsskole

Tabell B-2 - elevfordeling og kapasitet

Ny struktur alternativ B (pkt. c i vedtaket) - Skonseng og Lyngheim legges ned, elevene på Båsmo og Ytteren samles i en krets.

	2026/2027			2030/2031		
Skole	Antall elever	Kapasitet	Ledig kapasitet	Antall elever	Kapasitet	Ledig kapasitet
Båsmo og Ytteren krets	476	595	119	440	595	155
Gruben barneskole	464	525	61	420	525	105
Hauknes barneskole	298	350	52	326	350	24
Selfors barneskole	309	350	41	293	350	57
Utskarpen barne- og ungdomsskole	78	198	120	85	198	113
Storforshei barne- og ungdomsskole*	164	200	36	157	200	43
Rana ungdomsskole	802	875	73	704	875	171
	2 591	3 093	502	2 425	3 093	668

Kilde: Fremskrevne tall i folkeregisteret per 02.10 2025 på grunnkrets nivå. Her telles elever ut fra bosted og ikke hvor de faktisk går på skole. Det betyr at elever som går i private skoler er med i denne oversikten.

*32 elever ved Grønnfjelldal Montessoriskole ligger inne i grunnlaget for Storforshei

Tabell B-3 – oversikt endringer

Barnehage	Anbefaling	Iverksetting
Ytteren, barnehage	Flyttes til flerbrukshuset på Ytteren.	Høsten 2026
Revelheia barnehage	Flyttes til flerbrukshuset på Ytteren.	
Nye tiltak barnehage	I budsjett for 2028 og økonomiplan 2028 – 2031 tas det stilling til om Englia barnehage og en av sentrumsbarnehagene skal få utvidet kapasitet, eller om Selfors skal renoveres.	Høsten 2028

Tabell B-4 – barnehagebarn til Ytteren

Høringsforslag A og B, med 154 barnehageplasser				
Barnehagebarn 2025/2026	0-2 år	3-6 år	SUM - barn	Plasser
Revelheia	19	30	49	68
Ytteren Miljøbarnehage	27	20	47	74
SUM	46	50	96	142
*Kilde, telling barnehagebarn pr.27.22.2025				

Alt. 1 (pkt 4)	
Investering Storforshei	60 000
Investering Selfors skole	35 000
Brutto investering skoleanlegg	95 000
Investering infrastruktur	-
Salg av Skonseng skole	-4 000
Salg av Lyngheim skole	-30 000
Salg av Mjølan barnehage	-9 000
Salg tomter/bygg	-43 000

Konsekvenser

- Bemanningsnormer overholdes, og det blir mer robuste fagmiljøer.
- Handlingsrommet for å jobbe med forebygging og tidlig innsats vil bli noe redusert, dersom omstillingsbehovet skal løses i oppvekst og kultur.
- Meget god kapasitet ved Rana ungdomsskole som beholder begge skolebyggene som i dag. Gir rom for videre utvikling.
- Ingen løsning for barnehagene som har flere eldre og til dels utdaterte bygg. Får gjort lite med vedlikeholdsetterslepet som ligger på 100-150 mill. kr. Bare Revelheia, Ytteren og Selfors bidrar her med ca. 90 mill. kr.
- Elevene ved Lyngheim skole splittes og deles mellom to til tre ulike skoler. Skolegrense tvers gjennom sentrum.
- SFO-kapasitet må fordeles i to ulike bygg ved Hauknes barneskole.
- Helse og mestring får ikke mulighet til å utvikle sine tjenester på Selfors.
- Til sammen gir dette alternativet en økt omstillingsutfordring på 5 mill. kr. i forhold til kommunedirektørens forslag.
- Her vil kapasiteten ved skolene øke fra 16,2 % til 21,6 % i perioden fra 2026/27 til 2030/31, noe som utgjør 5,4 prosentpoeng. Det betyr at kapasiteten øker 502 fra 668 pulter til pulter i perioden.

Flertallets alternativ C

Nøkkeltall

Tabell C-1 – oversikt endringer

Skole	Anbefaling	Iverksetting
Skonseng barneskole	Legges ned og elevene flyttes til Storforshei og Gruben.	Høsten 2026
Storforshei barne- og ungdomsskole*	Barneskole for 125 elever, og ungdomsskole for inntil 90 elever i modulbygg.	Høsten 2026
Lygheim	Legges ned og elevene til Selfors og Hauknes	
Ytteren barneskole	Samle alle elevene på Båsmo og Ytteren i samme skolekrets med skolested Båsmo, med modulbygg.	Høsten 2026
Rana ungdomsskole	Elevene samlokaliseres i et skolebygg.	Når det er plass til alle elevene

* Dersom det etableres privatskole på Skonseng, legges Storforshei barneskole- og ungdomsskole ned og elevene flyttes til Gruben eller Lyngheim

Tabell C-2 – elevfordeling og kapasitet

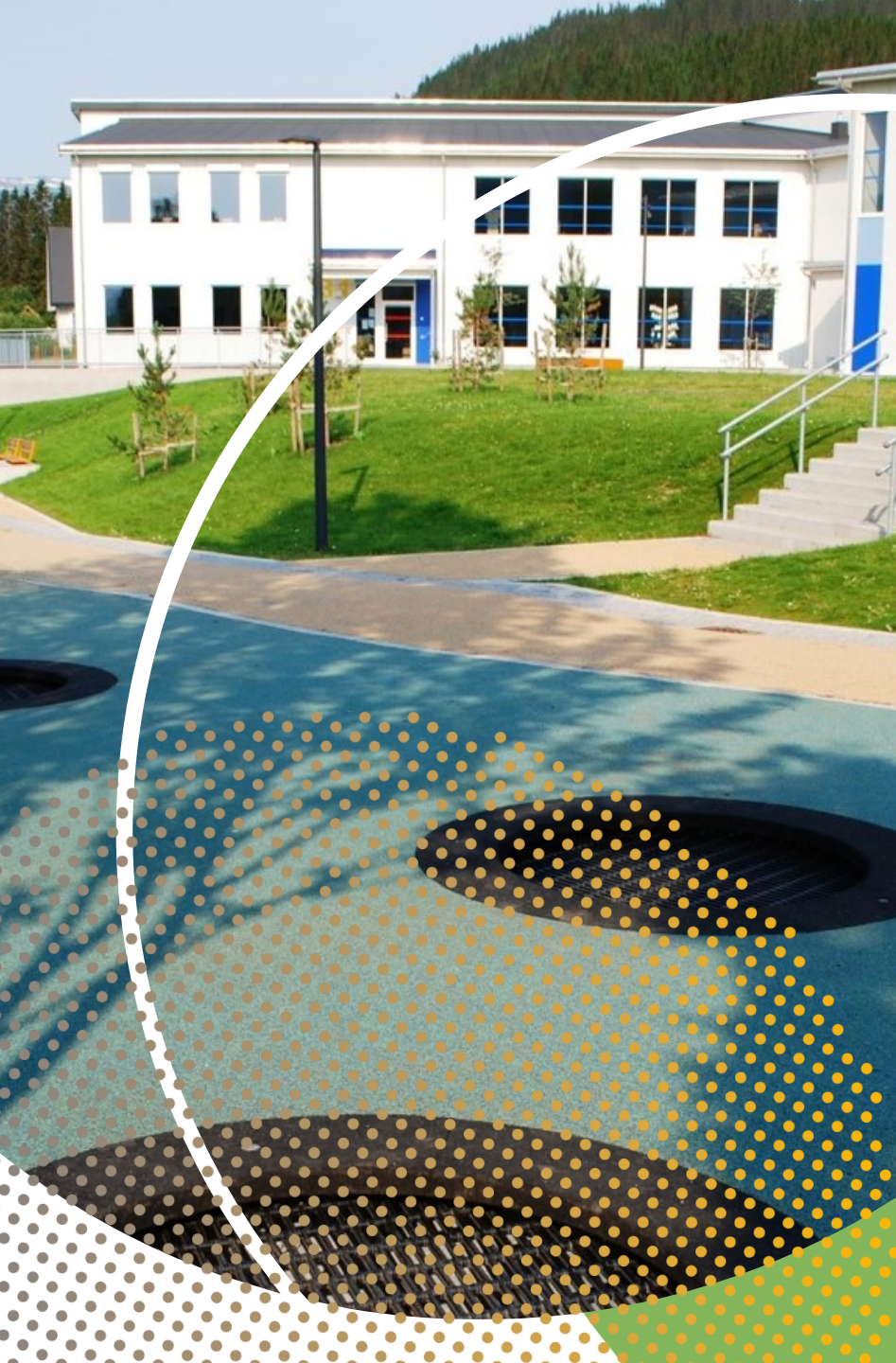
Nytt alternativ C (pkt. d) - Lyngheim og Ytteren barneskoler legges ned						
	2026/2027			2030/2031		
Skole	Antall elever	Kapasitet	Ledig kapasitet	Antall elever	Kapasitet	Ledig kapasitet
Båsmo og Ytteren barneskole	476	545	69	440	545	105
Gruben barneskole	464	525	61	420	525	105
Hauknes barneskole	298	350	52	326	350	24
Selfors barneskole	309	350	41	293	350	57
Utskarpen barne- og ungdomsskole	78	198	120	85	198	113
Storforshei barne- og ungdomsskole	164	200	36	157	200	43
Rana ungdomsskole	802	875	73	704	875	171
	2 591	3 043	452	2 425	3 043	618
Kilde: Fremskrevne tall i folkeregistrerte tall per 02.10 2025 på grunnkretsnivå. Her telles elever utfra bosted og ikke hvor de faktisk går på skole.						
Det betyr at elever som går i private skoler er med i denne oversikten.						
*32 elever ved Grønnfjelldal Montessoriskole ligger inne i grunnlaget for Storforshei						

Tabell C-3 – oversikt endringer

Barnehage	Anbefaling	Iverksetting
Ytteren, Revelheia og Selfors barnehager	Dagens Ytteren skole blir barnehage og de tre barnehagene legges ned. Barnehagebarna flyttes fra Ytteren, Revelheia og Selfors til nye Ytteren barnehage med 236 plasser, noe som utgjør 164 barn med dagens fordeling mellom små og store barn.	Høsten 2029

Tabell C-4 – barnehagebarn til Ytteren

Høringsforslag C, med 236 barnehageplasser				
Barnehagebarn 2025/2026	0-2 år	3-6 år	SUM - barn	Plasser
Revelheia	19	30	49	68
Selfors	27	41	68	95
Ytteren Miljøbarnehage	27	20	47	74
SUM	73	91	164	237
*Kilde, telling barnehagebarn pr.27.22.2025				

Alt. 3	
Investering Storforshei skole	60 000
Investering Båsmo skole	35 000
Investering Selfors skole	30 000
Investering barnehage på Ytteren	28 000
Brutto investering skoleanlegg	153 000
Investering infrastruktur	-
Salg av Skonseng skole	-4 000
Salg av Lyngheim skole	-30 000
Salg av Selfors barnehage	-4 800
Salg av Ytteren miljøbarnehage	-3 600
Salg av Revelheia barnehage	-3 600
Salg av Mjølan barnehage	-9 000
Salg tomter/bygg	-55 000

Konsekvenser

- Bemanningsnormer overholdes, og det blir mer robuste fagmiljøer.
- Handlingsrommet for å jobbe med forebygging og tidlig innsats vil bli redusert, dersom omstillingsbehovet skal løses i oppvekst og kultur.
- Elever ved Ytteren barneskole flyttes samlet til ny skole.
- Elevene fra Lyngheim barneskole fordeles på to til tre ulike skoler.
- Meget god kapasitet ved Rana ungdomsskole som beholder begge skolebyggene. Gir rom for videre utvikling.
- Til sammen gir dette alternativet en økt omstillingsutfordring på 5,7 mill. kr. 6,1 mill kr i forhold til kommunedirektørens forslag, men har små muligheter for å optimaliseres sammenlignet med de andre alternativene.
- Her vil kapasiteten ved skolene øke fra 14,9 % til 20,3 % i perioden fra 2026/27 til 2030/31, noe som utgjør 5,5 prosentpoeng. Den ledige kapasiteten øker fra 452 pulter til 618 pulter.

Tabell A-5 - Flytting fra leide til eide lokaler:

Enhet	Anbefaling	Iverksetting
Kulturskolen	Flyttes til samfunnshuset og kinoteateret. En del av undervisningen flyttes ut til skolene og vi ser også for oss å kunne bruke øvingslokalene til Subkultur. Det vil bli lagt frem en egen sak om innhold og omfang før sommeren 2026 i tråd med kommunestyrets vedtak 17.06.25.	2027
Barn- og familieavdelingen	Flytter ut av Pir-bygget når leieavtalen går ut i 2029. Hvor tjenestene skal lokalisere vil bli presentert i en egen sak, senere i økonomiplanperioden, men det er naturlig å se dette i sammenheng med gjennomgangen av rådhus- og kulturkvartalet.	2029

Ligger inne i alle alternativene

Oppvekst og kultur

Digitaliseringsprosjekt - stab oppvekst og kultur	0	0	-500 000	-1 000 000
Effekt av forebyggende arbeid på tyngre tiltak (barnevern)	-1 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-4 000 000
Etablere ressursenhet for barnehagebarn med særlig omfattende behov	-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Innbyggertorg inn i bibliotek	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Innsparing PPT/Logopedtjenesten - stillingsreduksjon og leiekostnader	0	-100 000	-700 000	-700 000
Ledelse fritidstjenesten overføres til familietjenesten	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Nedtrekk stillinger - barnetallsutvikling	0	0	-900 000	-2 600 000
Omstilling kulturskolen	-800 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
Omstilling og samhandling med lag og foreninger i arbeidet med tilrettelegging av fritidsaktiviteter	-500 000	-750 000	-1 000 000	-1 000 000
Oppsigelse av leide lokaler kulturskolen	0	-350 000	-700 000	-700 000
Oppsigelse av leide lokaler PIR-bygget	0	0	0	-5 000 000
Oppsigelse av leide lokaler RAVO	-1 050 000	-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000
Reduksjon merkantile stillinger stab oppvekst og kultur	-950 000	-1 150 000	-1 150 000	-1 150 000
Redusere åpningstid SFO	-300 000	-450 000	-450 000	-450 000
Redusert åpningstid kommunale barnehager	-1 150 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Samordning og organisering skoledag. SFO-tilbud og kulturskole	0	-1 000 000	-1 500 000	-1 500 000
Skolestruktur og endring av skolekretsrenser/opptaksområder	-9 800 000	-24 900 000	-29 900 000	-31 200 000
Stillingsreduksjoner 2 årsverk barne og familie	-1 570 000	-1 570 000	-1 570 000	-1 570 000
Strukturtiltak barnehage - nedlegging og flytting av tre barnehager	-2 700 000	-3 500 000	-3 500 000	-4 750 000
Vurdere nedleggelse eller omstilling av Fosterhjem Helgeland	0	-300 000	-300 000	-300 000
Uløst demografinedtrekk 2026-2029	-1 635 000	5 945 000	-1 726 000	-11 531 000
Sum rammereduksjoner og demografitiltak oppvekst og kultur	-23 755 000	-38 125 000	-54 896 000	-75 451 000
		4 310 000	2 584 000	-8 947 000

Totalt utgjør struktursaken rundt 44 mill. kr.

På grunn av rask gjennomføring, og at vi ser økonomiplanperioden i en helhet, reduseres det totale omstillingsbehovet.

Endring FDV

Storforshei skole - oppgradering	-548	-660	-660	-660	-660
Skonseng skole - oppgradering	-36				
Skonseng skole - nedlegging		-1 514	-1 514	-1 514	-1 514
Lygheim skole - oppgradering	-574				
Lygheim skole - flytting Rana U		-4 275	-3 235		
Lygheim skole - nedlegging				-4 275	-4 275
Selfors skole - nedlegging Selfors		-3 480	-3 480		
Selfors skole - modulbygg				560	560
Båsmo skole - modulbygg					700
Rana U - modulbygg		840	840		
Mjølan barnehage - nedlegging	-965	-965	-965	-965	-965
Ytteren barnehage - sammenslåing		-638	-638	-638	-638
Revelheia barnehage - sammenslåing		-759	-759	-759	-759
Selfors barnehage - nedlegging		-654			-654
En barnehage - nedlegging estimert kvm			-654		
Sum endring FDV	-2 122	-12 105	-11 065	-8 251	-8 205

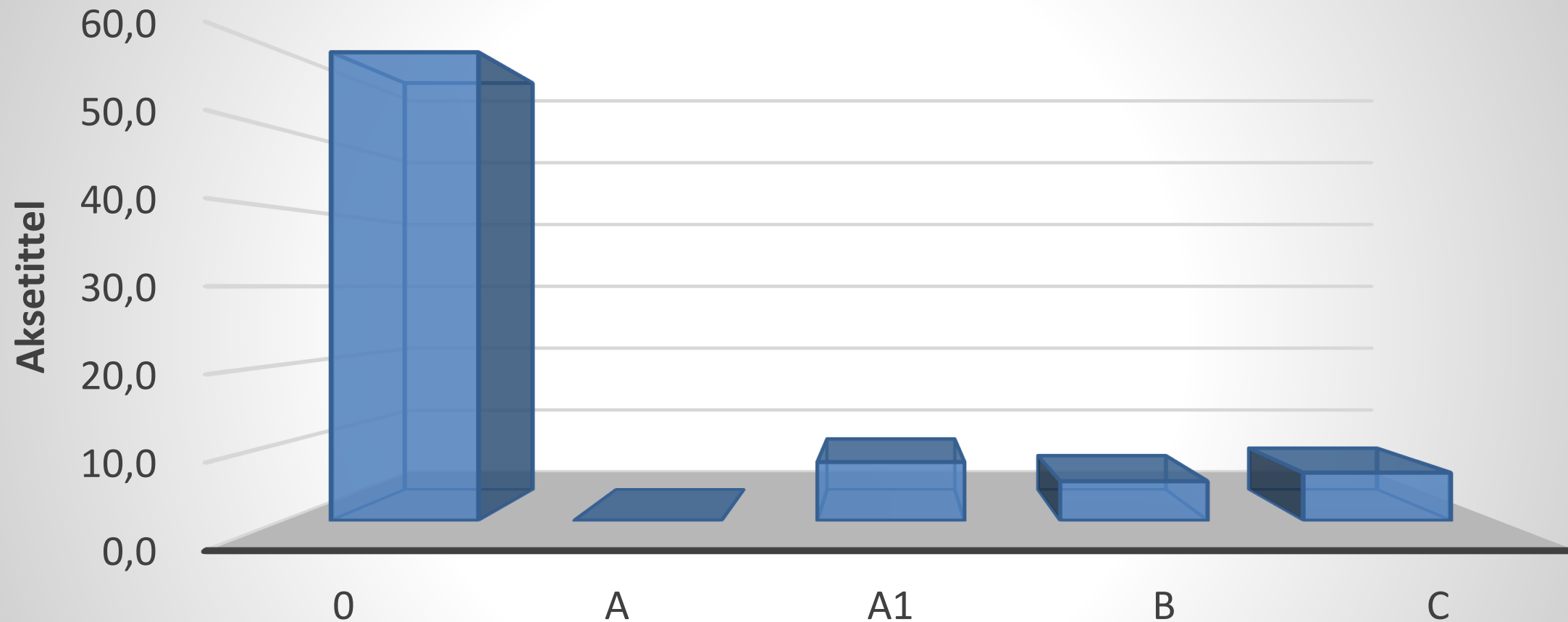

Alternativ		0	A	A1	B	C
Økonomi						
Investeringer	Brutto investering skole- og barnehageanlegg	434 049	151 000	265 500	119 500	154 500
	Momskompensasjon	-86 810	-30 200	-53 100	-23 900	-30 900
	Salg tomter/bygg	-9 000	-55 000	-54 200	-50 200	-55 000
	Lån	338 239	65 800	158 200	45 400	68 600
	<i>Endring gjeldsgrad</i>	11,7	2,3	5,5	1,6	2,4
	Sum endring kapitalkostnader	23 677	4 606	11 074	3 178	4 802
Driftskostnader	Reduserte drift skole og barnehage	-1 151	-27 460	-27 460	-27 416	-28 645
	Reduserte FDV-kostnader **	-2 122	-12 105	-11 065	-8 251	-8 205
	Skoleskyss	0	2 593	2 593	5 173	5 266
	Redusert overføring fra staten	0	1 126	1 126	1 126	1 689
	Reduserte leiekostnader		-8 300	-8 300	-8 300	-8 300
	Sum endring driftskostnader	-3 273	-44 146	-43 106	-37 668	-38 195
Sum endring drift og kapital		20 404	-39 540	-32 032	-34 490	-33 393
Endring uløst omstillingsbehov		59 944	0	7 508	5 050	6 147

* Tabellen gir uttrykk for siste år i økonomiplanperioden, men skyss tar utgangspunkt i dagens elevmasse

** *FDV= forvaltning, drift og vedlikehold*

Uløst omstillingsbehov

	0	A	A1	B	C
■ Serie1	59,9	0	7,5	5,0	6,1

Årsverk

- I posten med reduserte driftsutgifter ligger grunnlaget for nedbemanning.
- Av driftsutgiftene i skoler og barnehager er omtrent 90% knyttet til lønn.
- Det betyr at det eksempelvis i kommunedirektørens forslag vil være slik at ca. 24,5 mill. går til lønn.
- Legger en til grunn en snittlønn med pensjon og arbeidsgiveravgift på 820 000, - kr. betyr det at antall årsverk skal ned med rundt 30 årsverk.
- Skulle hele omstillingsbehovet på 44 mill. kr. tas uten hjelp fra struktur, snakker vi om rundt 54 årsverk.

Prosess – oppvekststruktur

- Formannskapsmøte 25.11.25 med ny bestilling.
- Ekstraordinært formannskapsmøte 09.12.25.
- Dersom saken skal kunne sendes ut på høring før jul, må det foreligge et eventuelt oppdatert høringsnotat til behandling senest 17. desember. Hvis saken ikke går på høring før jul, vil det ikke være realistisk å gjennomføre strukturendring i tråd med plan.
- Drøftingsmøte med hovedtillitsvalgte 12.12.25
- Kommunestyret kan 16.-17. desember vedta å sende oppvekststrukturen ut på høring.
- Forslag til høringsfrist: 8. februar 2026 endret forslag
- Saken behandles endelig 10. mars 2026.
- Eventuell revidering av skolekretsgrenser vil bli lagt frem for behandling når det foreligger et endelig vedtak i saken.

Oppsummert

- I henhold til formannskapetets innstilling er det ingen av de nye alternativene som gir nødvendig strukturelle innsparinger på 44 mill. kr. (inkludert redusert overføring fra Staten).
- For de andre alternativene må det kompenseres for redusert omstilling i forhold til omstillingsbehovet og forutsetningene i kommunestyrets vedtak av 17.06.25, noe som betyr at det vil måtte tas nye strukturgrep i perioden.
- Dersom kommunestyret ikke ønsker å ta strukturgrep eller reduserer omstillingskravet til oppvekst og kultur, vil andre sektorer måtte bære disse kostnadene.